

จับกระแสการศึกษาโลก

Capture World Movement in Education

ศรีไพร โชติจิรวัดนา

มหาวิทยาลัยประเทศซาอุดีอาระเบียเตรียมเปิดการสอนขับรถให้แก่สตรีครั้งแรก

มหาวิทยาลัยปรินเซสนูราห์ในประเทศซาอุดีอาระเบียร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมเปิดการสอนวิชาขับรถยนต์ให้แก่สตรีเป็นครั้งแรก หลังจากที่ถูกสตรียัซัลมานพระราชทานบรมราชานุญาตให้สตรีขับรถยนต์ได้ และยกเลิกกฎหมายห้ามสตรีขับรถยนต์ที่เคยเป็นสัญลักษณ์การกดขี่ภายในประเทศ ซึ่งในเดือนมิถุนายน 2561 รัฐบาลเตรียมจะประกาศใช้พระราชบัญญัติออกใบอนุญาตขับรถยนต์ให้แก่สตรี

ซาอุดีอาระเบียคาดการณ์ว่า การยกเลิกกฎหมายจะส่งผลให้สตรีมีตำแหน่งงานมากขึ้นและกระตุ้นยอดขายรถยนต์เพิ่มสูงขึ้นจากจำนวนนักศึกษาสตรีที่มากกว่าหนึ่งในสามคนในกรุงริยาดห์ และเมืองอื่น ๆ

เดอะนิวยอร์กไทม์

26 กันยายน 2560

นักวิทยาศาสตร์อเมริกันได้รับรางวัลโนเบลจากการค้นพบกลไกนาฬิกาชีวภาพ

การประกาศผลรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ ครั้งที่ 108 ประจำปี 2560 เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ณ สถาบันคาร์ลินสกา กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ผู้ได้รับรางวัลคือ เจฟฟรีย์ ซี ฮอลล์, ไมเคิล รอสแบช และไมเคิล ดับเบิลยู. ยัง นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน จากผลงานการค้นพบกลไกของโมเลกุลที่ควบคุมนาฬิกาชีวภาพ หรือ “วงจรนาฬิกาชีวภาพ” ซึ่งอธิบายได้ว่า พืช สัตว์ และมนุษย์มีวิธีที่สามารถปรับจังหวะชีวภาพของตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบนโลก กลไกดังกล่าวช่วยอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับการส่งผลเสียต่อสุขภาพได้หลายเรื่อง เช่น เหตุใดมนุษย์ที่เดินทางไกลผ่านเขตเวลา (ไทม์โซน) หลายเขต จึงเกิดอาการอ่อนเพลีย (เจ็ทแล็ก) จากการเดินทาง

นักวิทยาศาสตร์ทั้งสามได้นำแมลงหวี่มาแยกยีนที่ควบคุมจังหวะชีวภาพ แสดงให้เห็นว่ายีนเข้ารหัสโปรตีนที่สะสมอยู่ในเซลล์ร่างกายในช่วงเวลากลางคืนและลดลงในช่วงเวลา

กลางวัน โดยนาฬิกาจะทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของร่างกายที่สำคัญ เช่น อุณหภูมิ ร่างกาย ระดับฮอร์โมน การนอนหลับ พฤติกรรม และกระบวนการเผาผลาญ

เดอะการ์เดียน
2 ตุลาคม 2560

นักวิทยาศาสตร์ได้รับรางวัลโนเบลสาขาคีมาจากการพัฒนากล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบเย็นยิ่งยวด

การประกาศผลรางวัลโนเบลสาขาคีมา ประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2560 ณ สถาบันคาโรลินสกา กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ผู้ได้รับรางวัลคือ ฌากส์ ดูโบเชต, โยอาคิม แฟรงค์ และริชาร์ด เฮนเดอร์สัน นักวิทยาศาสตร์ชาวยุโรป จากผลงานการพัฒนา กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบเย็นยิ่งยวด (cryo-electron microscopy) อุปกรณ์นี้ช่วยให้สามารถทำความเข้าใจการทำงานของเซลล์ในร่างกายมนุษย์ และช่วยให้เห็นภาพชีวโมเลกุลชัดได้ดียิ่งขึ้น ทางราชบัณฑิตยสถานด้านวิทยาศาสตร์แห่งสวีเดน กล่าวว่า การวิจัยดังกล่าวได้พัฒนาชีวเคมีไปสู่ยุคใหม่ เป็นวิธีการใหม่ที่ทำให้เห็นการทำงานของที่ซับซ้อนภายในเซลล์ของมนุษย์อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ช่วยให้สามารถแช่แข็งชีวโมเลกุลที่เคลื่อนไหวระดับกลางและเห็นภาพกระบวนการทำงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน

เดอะนิวยอร์กไทมส์
2 ตุลาคม 2560

ผลวิจัยพบว่าเด็กเป็นโรคอ้วนเพิ่มสูงขึ้นในช่วง 40 ปี

วารสารการแพทย์ Lancet ได้ตีพิมพ์ผลการวิจัยเปิดเผยว่า เด็กและเยาวชนในปัจจุบันเป็นโรคอ้วนมากกว่า 40 ปีที่แล้วถึง 10 เท่า ส่วนเด็กที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานยังมีจำนวนมากกว่าเด็กที่เป็นโรคอ้วน แต่ถ้าแนวโน้มยังเป็นเช่นนี้ต่อไป ในอีก 5 ปีข้างหน้าจำนวนเด็กที่เป็นโรคอ้วนจะเริ่มมากกว่ากลุ่มเด็กที่ขาดสารอาหาร

การวิจัยพบว่า เด็กชายวัย 5-19 ปี เป็นโรคอ้วนถึง 74 ล้านคนในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากเมื่อ 40 ปีก่อนถึง 6 ล้านคน ในขณะที่เด็กหญิงเป็นโรคอ้วนเพิ่มจำนวนขึ้นจาก 5 ล้านคน เป็น 50 ล้านคน ส่วนเด็กชายที่เป็นโรคขาดสารอาหารมีจำนวน 117 ล้านคน และเด็กหญิงมีจำนวน 75 ล้านคน ซึ่ง 2 ใน 3 ของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการมีเขตอาศัยอยู่ในเอเชียใต้

จากการศึกษาพบว่า ทุกภูมิภาคมีเด็กที่เป็นโรคอ้วนเพิ่มขึ้น แต่เด็กที่ขาดสารอาหาร กลับลดลงอย่างช้า ๆ หลายพื้นที่ ยกเว้นพื้นที่เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกากลาง แอฟริกาตะวันออก และแอฟริกาตะวันตก โดยจำนวนเด็กชายที่เป็นโรคทุพโภชนาการลดลง จากร้อยละ 14.8 เหลือร้อยละ 12.4 และจำนวนเด็กหญิงที่เป็นโรคทุพโภชนาการลดลงจากร้อยละ 9.2 เหลือร้อยละ 8.4

บีบีซี นิวส์

11 ตุลาคม 2560

นักวิทยาศาสตร์ญี่ปุ่นพบถ้ำบนดวงจันทร์ที่เป็นที่กำบังภัยให้นักบินอวกาศได้

คณะนักวิทยาศาสตร์ของสำนักงานอวกาศญี่ปุ่นเปิดเผยว่า ข้อมูลจากยานสำรวจ ดวงจันทร์ “เซลิน” ค้นพบสิ่งที่คาดว่าเป็นถ้ำขนาดใหญ่บนดวงจันทร์มีความยาว 50 กิโลเมตร กว้าง 100 เมตร เชื่อว่าเป็นอุโมงค์ลาวาจากการเคลื่อนไหวของภูเขาไฟ บนดวงจันทร์เมื่อ 3,500 ล้านปีก่อน นายจุนจิ ฮารุยามะ นักวิจัยประจำสำนักงานสำรวจอวกาศ ญี่ปุ่นกล่าวว่า อุโมงค์นี้อยู่ใต้พื้นที่ที่เรียกว่า เนินเซามาเรียส อาจใช้เป็นที่พักหลบภัยของนักบิน อวกาศจากรังสีอันตรายและสภาพอุณหภูมิที่แปรปรวนรุนแรงบนดวงจันทร์ได้

ทั้งนี้ สำนักงานอวกาศญี่ปุ่นจะส่งนักบินอวกาศไปยังดวงจันทร์ในปี ค.ศ. 2030 นอกเหนือจากสถานีอวกาศนานาชาติ (ไอเอสเอส) และถือเป็นการปฏิบัติการกิจร่วมกับองค์การบริหารการบินและอวกาศนานาชาติ (นาซ่า) ของประเทศสหรัฐอเมริกา

นวยอร์คโพสต์

19 ตุลาคม 2560

มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เปิดให้ดาวน์โหลดวิทยานิพนธ์ปริญาเอกของสตีเฟน ฮอว์กิง

ในสัปดาห์ฐานข้อมูลแบบเปิด (open access week) มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ได้นำดัชนีวิทยานิพนธ์ของสตีเฟน ฮอว์กิง นักวิทยาศาสตร์ผู้ทรงอิทธิพลชาวอังกฤษ ที่ทำไว้เมื่อปี ค.ศ. 1966 เข้ามาเก็บในฐานข้อมูลแบบเปิด หลังจากที่ยุทโธลด์ดัชนีวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มีผู้เข้าเว็บไซต์ เพื่อต้องการดูผลงานวิจัยมากมาย สจวร์ต โรเบิร์ตส์ โฆษกของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เปิดเผยว่า มีผู้เข้ามาดาวน์โหลดวิทยานิพนธ์ของศาสตราจารย์ฮอว์กิงประมาณ 60,000 ครั้ง ในช่วงเวลาไม่ถึง 24 ชั่วโมง เป็นเหตุให้เว็บไซต์ฐานข้อมูลมีการทำงานช้าลงหรือบางครั้ง ใช้งานไม่ได้

ฮอว์กิ้งกล่าวว่า เป็นเรื่องที่พิเศษที่มีคนจำนวนมากสนใจดาวโนโหลดุษฎีนิพนธ์ของผม และหวังว่างานชิ้นนี้จะเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้คนทั่วโลกมองขึ้นไปยังดาวบนฟ้า ไม่ใช่มองที่เท้าตนเอง และสงสัยว่าเราอยู่ในเอกภพใดและพยายามที่จะเข้าใจจักรวาล

ซีเอ็นเอ็น

24 ตุลาคม 2560

ผู้เรียบเรียง

ศรีไพร โขติจิวัฒนา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: sriprai.c@chula.ac.th